

SEKS A PŁEĆ

IDEOLOGIA GENDER

Małgorzata WALASZCZYK
16.11.2013 UKSW

I. biegun
TREŚĆ ZNACZENIOWA

łac. rzeczownik **SEXUS** - biologiczna płeć
późna łacina przymiotnik **SEXUALIS**

„należący do płci”

1382 Anglia, tłum. Biblii Johna Wycliffa

1631 r. w poezji angielskiej J. Donne **SEXE**

„pożądanie seksualne, współżycie”

XX w. lata 50. **SEX**(UALITY) - seksualność

Polska : 1914 r. tłumaczenie: „Zagadnienia seksualne”
Augusta Forela

TREŚĆ ZNACZENIOWA

SŁOWNIK JĘZYKA POLSKIEGO PWN

SEKS (2 znaczenia)

1. ogół spraw i **CZYNNOŚCI**
związanych z zaspokojeniem
popędu płciowego

2. określanie atrakcyjności seksualnej

KIERUNEK ZMIANY TREŚCI ZNACZENIOWEJ

PŁEĆ biologiczna - funkcje i znaczenie

płci

...do **CZYNNOŚCI**

związanych z zaspokojeniem
popędu seksualnego
„UPRAWIAĆ SEKS”

AFIRMACJA **PRZYJEMNOŚCI**

HEDONIZM

(gr. *ἡδονή*, *hedone*, "przyjemność", "rozkosz") IV wiek p.n.e.

- **POGLĄD UZNAJĄCY PRZYJEMNOŚĆ I ROZKOSZ** za główny motyw ludzkiego postępowania
- szczęście można osiągnąć przez **CHWILOWE PRZYJEMNOŚCI**
- jest stanem aktywnym (nie brakiem cierpienia)
- ważne są **DOZNANIA TERAŹNIEJSZE**
 - **SEKS JEST ŹRÓDŁEM DOZNAŃ**
 - **SEKS JEST CELEM GŁÓWNYM**

OPINIA SPOŁECZNA

www.ONA24.polska.pl

Pytanie: po co nam seks ?

Odpowiedzi:

- przyjemność
 - bliskość
- „lekarstwo na dolegliwości” (korzyści)
 - antydepresant
 - uspakaja
 - rozluźnia
 - witamina młodości

MECHANIZMY PSYCHICZNE w seksualności

- TOROWANIE
- PIERWSZYCH POŁĄCZEŃ
- GENERALIZACJI
- DOMINACJI
- ZNUŻENIA

KIERUNEK ZMIAN - CEL

DOZNANIE.....hedonizm

KORZYŚĆ.....utilitaryzm

KORZYŚĆ WŁASNA.....egoizm

CEL UŚWIĘCA ŚRODKI.....makiawelizm

„ seks - jeden z zasadniczych czynników motywujących do podejmowania więzi, i kontaktów interpersonalnych”?!

**NOWOCZESNOŚĆ ?
NOWY ŚWIAT - NOWY CZŁOWIEK ?**

TŁO HISTORYCZNE PRZEMIAN KULTUROWO-SPOŁECZNYCH

Feminizm (Margaret Sanger IPPF, Simone de Beauvoir
Emma Goldmann, Maureen Dowd, Shulie Firestone NYRW)

Psychoanaliza (Freud, Jung...)
(rola popędu seksualnego)

Raport Kinseya

Antykoncepcja systemowa
(oddzielenie płodności od płciowości)

Rewolucja seksualna 1968

Rewolucja kulturowa: B. Nathanson (pro-choice)
do..... IDEOLOGII GENDER

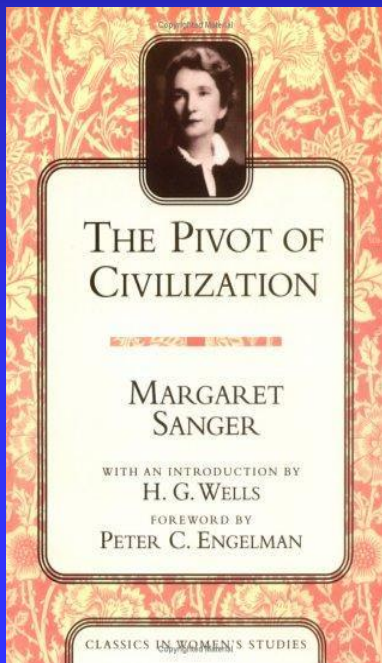
MARGARET SANGER

1879 – 1966

amerykańska feministka, aktywistka
na rzecz świadomego macierzyństwa i eugeniki,
założycielka American Birth Control League (IPPF)

1914 r - miesięcznik *The Woman Rebel*

*„ małżeństwo to zdegenerowana instytucja
czystość seksualna - obsceniczna pruderia „*

1917 roku - pismo "*The Birth Control Review*
eugenika, wprowadzenie przymusowej sterylizacji i
aborcji dla osób "nieprzystosowanych"

1952–1959 przewodniczącą IPPF

(Planned Parenthood Federation)

organizacji zajmującej się problemami
planowania rodziny

biologa Gregory Pinkusa zainspirowała
do stworzenia nowoczesnej antykoncepcji - pigułki

Simone de Beauvoir (1908-1986)

francuska pisarka, filozofka i feministka.

Pionierka współczesnego feminizmu drugiej fali

*„ Nie rodzimy się kobietami
– stajemy się nimi ”*

1949 **Druga płeć** (Le Deuxième sexe)

- * małżeństwo – prostytutkuje kobiety
- * macierzyństwo - zniewala
(sama nie chciała mieć dzieci)
- * aborcja – to wolność
(której kilkakrotnie się poddała)

ALFRED KINSEY

(1894–1956) amerykański biolog i zoolog

1948

1953 **RAPORTY KINSEYA**

- * połowa Amerykanów zdradza żony
- * 26% Amerykanek zdradza mężów
- * seks pozamałżeński jest normą
- * co 10 mężczyzna jest krypto-homoseksualistą
- * 90% mężczyzn uprawia samogwałt
- * 60% kobiet przyznaje się do masturbacji

Based on surveys made by members of the staff of Indiana University and supported by the National Research Council with Rockefeller Foundation funds

**SEXUAL
BEHAVIOR**

IN THE
**HUMAN
MALE**

Volume Two

ALFRED C. KINSEY
WARDELL B. POMEROY
CLYDE E. MARTIN

*„Seks jest jak gra w brydża
jeśli nie masz dobrego partnera
zostaje ci dobra ręka”*

**Raporty Kinsey’a to jedno z największych
oszustw naukowych XX w**

J. A. Reisman, E. W. Eichel: Kinsey – seks i oszustwo 1990

HASŁA REWOLUCJI SEKSUALNEJ 1968

Żyj dla siebie i ciesz się życiem

Liczy się tylko to, co sprawia przyjemność

Make Love - Not War

Outsider – wycofanie z normalnego życia

To Be hip – żyć chwilą

Ważne jest tylko dzisiaj, nie ma jutra i wczoraj,

żyj chwilą - JAK MOTYL

Niszczcie to, co was niszczy

Tylko przemoc pomaga – gdzie przemoc panuje

Obal państwo, a nie zmieniaj

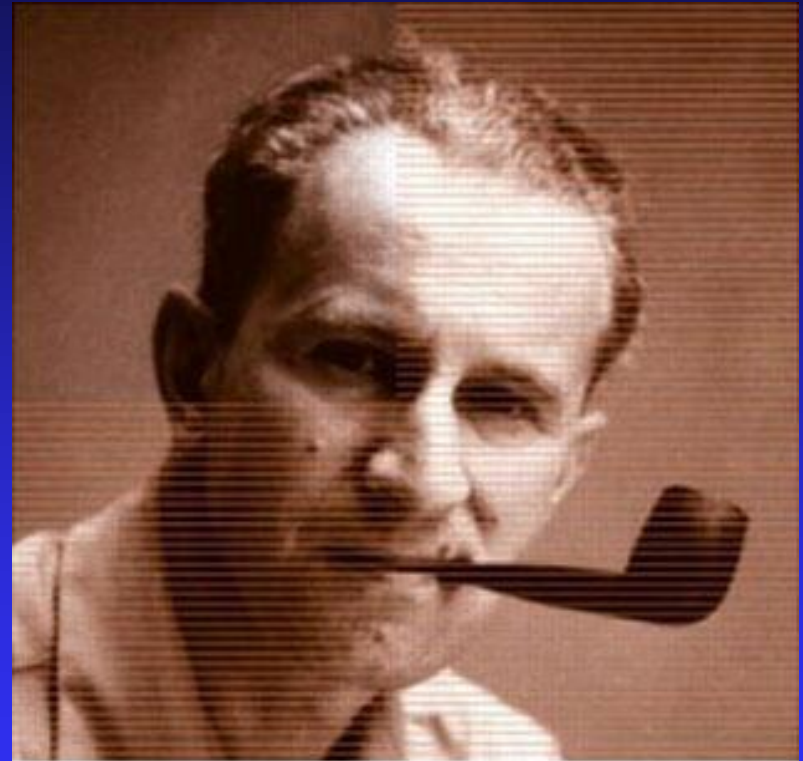
DUCHOWI PRZYWÓDCY REWOLUCJI SEKSUALNEJ 1968

HERBERT MARCUSE

SZKOŁA FRANKFURCKA

- Frankfurcki Instytut Badań Społ.
- Ecole normale superieure
- Columbia University

Marksizm, neoheglizm,
psychoanaliza, psychologia
społeczna

Herbert Marcuse (1898-1979)

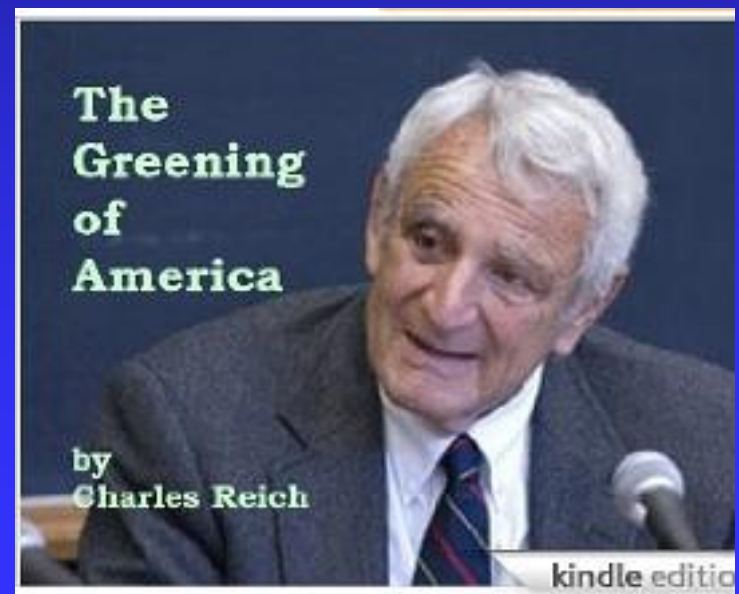
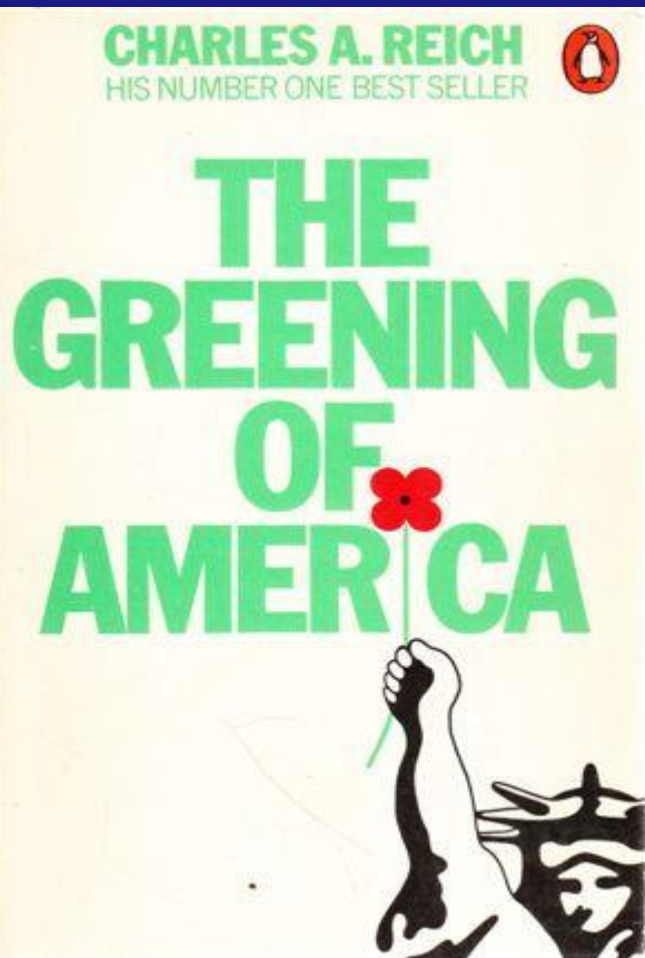
*„Tradycyjna idea rewolucji i tradycyjna strategia rewolucji skończyły się..
To, co musimy przeprowadzić, jest rodzajem rozbijającej, rozproszonej
dezintegracji systemu”*

DUCHOWI PRZYWÓDCY

Nadchodzi rewolucja. Nie będzie ona podobna do rewolucji z przeszłości. Będzie zapoczątkowana przez jednostkę i kulturę.

Nie wymaga przemocy to rewolucja nowej generacji

Charles Reich

György Lukács (1885-1971)

filozof marksistowski,
w okresie Węgierskiej Republiki Rad Beli Kuna
pełnił funkcję komisarza ludowego ds. oświaty

Wprowadził do szkół węgierskich

PROGRAM EDUKACJI SEKSUALNEJ DLA DZIECI

- upowszechniający rozwiązłość seksualną wśród kobiet i dzieci-
- przeciwny monogamii
- traktujący religię jako hamulec „rozwoju”
- za cel uważał zniszczenie kultury chrześcijańskiej i rodziny jako fundamentu „starego” ładu
- pracował dla Stalina w Instytucie Filozofii Akademii Nauk ZSRR

ANTONIO GRAMSCI

(1891-1937)

Sformułował tezę nowoczesnego marksizmu :

*„W celu zniszczenia chrześcijańskiej cywilizacji Zachodu
należy przeprowadzić bezkrwawą
REWOLUCJĘ KULTURY*

*Zadanie to wymaga długiej i ciężkiej pracy ale prowadzi
DO OPANOWANIA DUSZ*

*Jest to droga **PRZEZ INSTYTUCJE***

*– sztukę, kino, teatr, szkoły, czasopisma, media
tzw. agendy rewolucji”*

REWOLUCJA 68 – A KULTURA

DZIAŁANIE PRZEZ KULTURĘ W KIERUNKU ZMIANY
ŚWIADOMOŚCI SPOŁECZNEJ

- **FILMY** propagujące NOWĄ ERĘ –

1966 ROSMARYS BABY

- **ABSOLWENT**

- musical **HAIR**,
JESUS CHRISTUS SUPERSTAR

MUZYKA - The Doors,

The Beatles,

Bob Dylan, Janis Joplin

Powieść – On the Road Jacka Kerouackaa

IDEE MAJĄ KONSEKWENCJE

zmiany demograficzne:

- spadek liczby narodzeń (niezastępowalność pokoleń)
- starzenie się społeczeństwa
- wzrost liczby rozwodów
- wzrost wolnych związków
- spadek liczby zawieranych małżeństw
- wzrost liczby samotnych matek

* **zmiany obyczajowości** - liberalizacja – wzrost przemocy, agresji, zabójstw, przestępczości, SAMOBÓJSTW

* uzależnienia (alkoholizm, narkomania, seksoholizm)

* **problemy z płodnością**, homoseksualizm, bezdzietność

* **problemy bioetyczne** – techniki wspomaganego rozrodu (in vitro...)

* KONTROLA URODZEŃ, aborcja, eutanazja

* brak tożsamości narodowej, patriotyzmu, terroryzm

* **pop-kultura** (na usługach ideologii);

kultura użycia, śmierci

* zniszczenie rodziny kosztem praw jednostki

IDEOLOGIA GENDER

Gender (z łac. genus, j. ang. rodzaj gramatyczny)

– płęć kulturowa

Sex – płęć biologiczna

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) definiuje gender jako „stworzone przez społeczeństwo role, zachowania, aktywności i atrybuty, jakie dane społeczeństwo uznaje za odpowiednie dla mężczyzn i kobiet”

PRAWO WYBORU

Ludzie mogą wybrać sobie „płęć kulturową” (gender): heteroseksualizm, homoseksualizm, bi-, transseksualizm itp.
To rozdzielenie płci biologicznej i płci kulturowej, natury i kultury

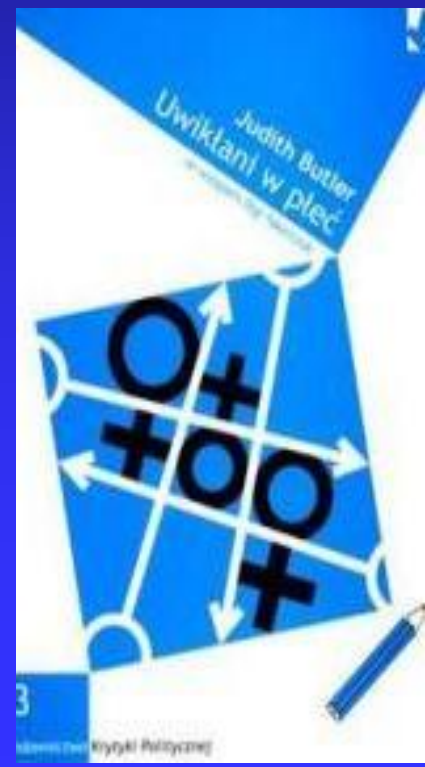
JUDITH BUTLER

(24.02.1956) QUEER THEORY

Koncepcja
PERFORMATYWNOŚCI PŁCI
1990 „Uwikłani w płęć”

- * odrzucenie podziału na płęć społeczną (ang. gender) i biologiczną (ang. sex)
Według tego podziału płęć biologiczna jest statyczną, konstytutywną cechą organizmu, natomiast gender ma charakter społeczno-kulturowy i dynamiczny
- * Tak jak płęć kulturowa jest tworem kultury i społeczeństwa, tak płęć biologiczna jest jedynie kulturową interpretacją biologii zdeterminowaną przez dominujące w społeczeństwie przekonania
- * oba te wymiary płęci mają charakter dyskursywny i kulturowy !!!

IDEOLOGIA GENDER A POLITYKA

gender mainstreaming

włączenie polityki płci do działań polityki i ekonomii

1997 Amsterdam

jeden z oficjalnych celów polityki UE

język równościowy (nie – dla stereotypów, autorytetów)

„Aby osiągnąć skuteczność w długiej perspektywie, programy planowania rodziny powinny skupiać się nie tylko na próbach ograniczenia płodności w obrębie istniejących ról płciowych („gender roles”), ale raczej na zmianie ról płciowych po to, by zredukować płodność”

„Perspektywy płci w programach planowania rodziny”

Bangalore 1992

ONZ konferencje ludnościowe

1975 Meksyk

1980 Kopenhaga

1985 Nairobi

1994 KAIR

1995 PEKIN

1999 NEW YORK

Wybrane charakterystyki zachowań seksualnych nastolatków w wybranych krajach europejskich (2010 rok)

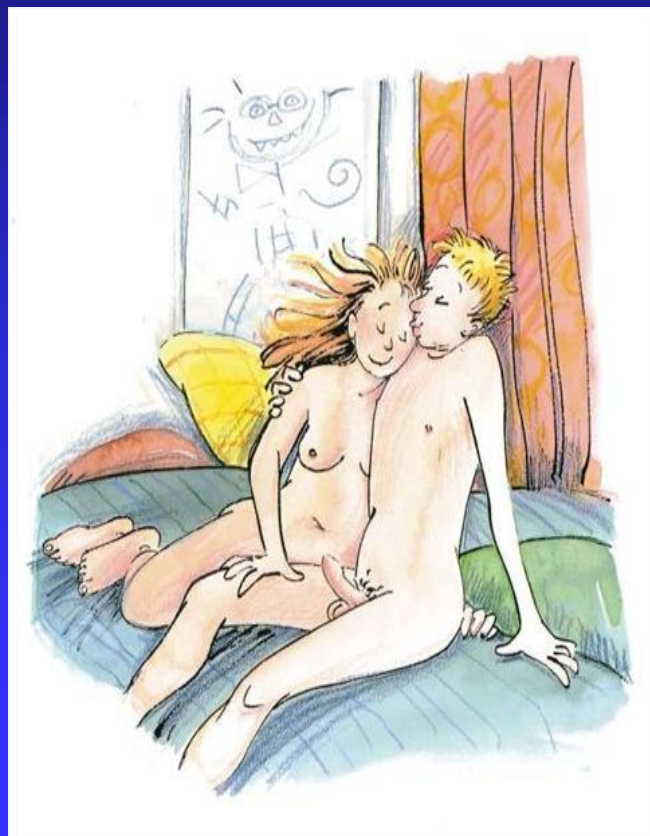
L.p.	Wyszczególnienie	Polska	Szwecja	Wielka Brytania	Niemcy
1.	Odsetek 15-latków po inicjacji seksualnej Chłopcy Dziewczęta	19 13	31 32	26 32	20 24
2.	Liczba dzieci żywo urodzonych przez nastolatki (15-19 lat) na 1000 nastolatek z tej grupy	14,9	5,8	23,7	8,7
3.	Liczba legalnie przerwanych ciąży przez nastolatki (15-19 lat) na 1000 nastolatek z tej grupy	0,01	20,0	21,8	5,5
4.	Udział przerwanych ciąży przez nastolatki w ogólnej liczbie aborcji (w%)	2,8	16,4	20,8	10,4
5.	Liczba legalnie przerwanych ciąży przez nastolatki (15-19 lat) na 1000 dzieci żywo urodzonych przez matki z tej grupy	0,97	3441,9	871,1	625,1

Źródło: Wiersz 1 tabeli: Currie C. et al. (eds.), *Social Determinants of Health and Well-being among Young People*. Health Behaviour in School-aged Children (HBSC) Study: International Report from the 2009/2010 Survey, Copenhagen, WHO Regional Office for Europe, 2012 (Health Policy for Children and Adolescents, No. 6, s. 174). Wiersze 2-5 tabeli: Eurostat http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database. Obliczenia własne.

Wiedza to nie grzech.

dla edukacji
seksualnej

NAJLEPSZY PRZYJACIEL MĘŻCZYZNY

DBAJ O SWOJEGO KUMPLA

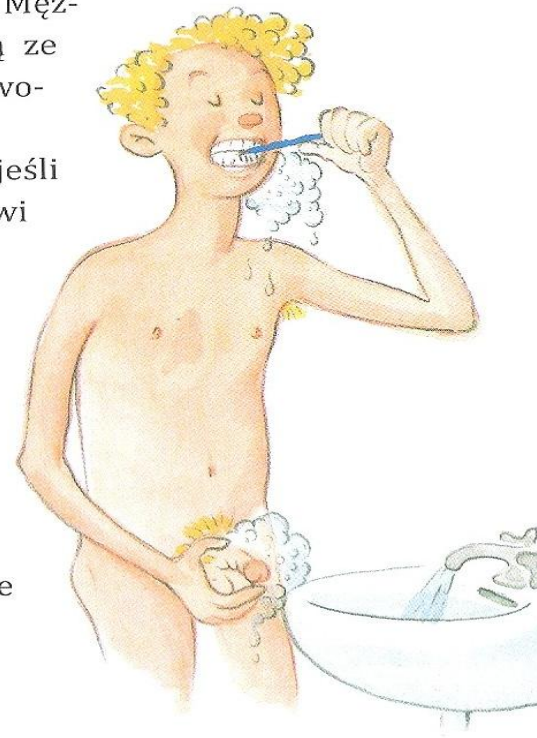
O najlepszym przyjacielu często się zapomina. Choćby o tym, że wymaga troski i że trzeba go pielęgnować.

Kobiety w całkiem naturalny sposób dowiadują się, jak dbać o intymne części ciała. Regularnie poddają się badaniom ginekologicznym. Mężczyźni przeważnie nic nie robią ze swoimi siusiakami. Po prostu swobodnie im dyndają.

– Szwedzi są beznadziejni, jeśli chodzi o higienę osobistą – mówi urolog Evert Sundien. – Bardzo się różni od wielu innych narodowości.

Jego zdaniem siusiaka trzeba myć równie często, jak się myje zęby – rano i wieczorem.

– Wystarczy go opłukać wodą albo zamiast mydła użyć naturalnego jogurtu. Skutecznie czyści i odtłuszcza.

MILUSIŃSKI NIEJEDNO MA IMIĘ

Wiedza to nie grzech.

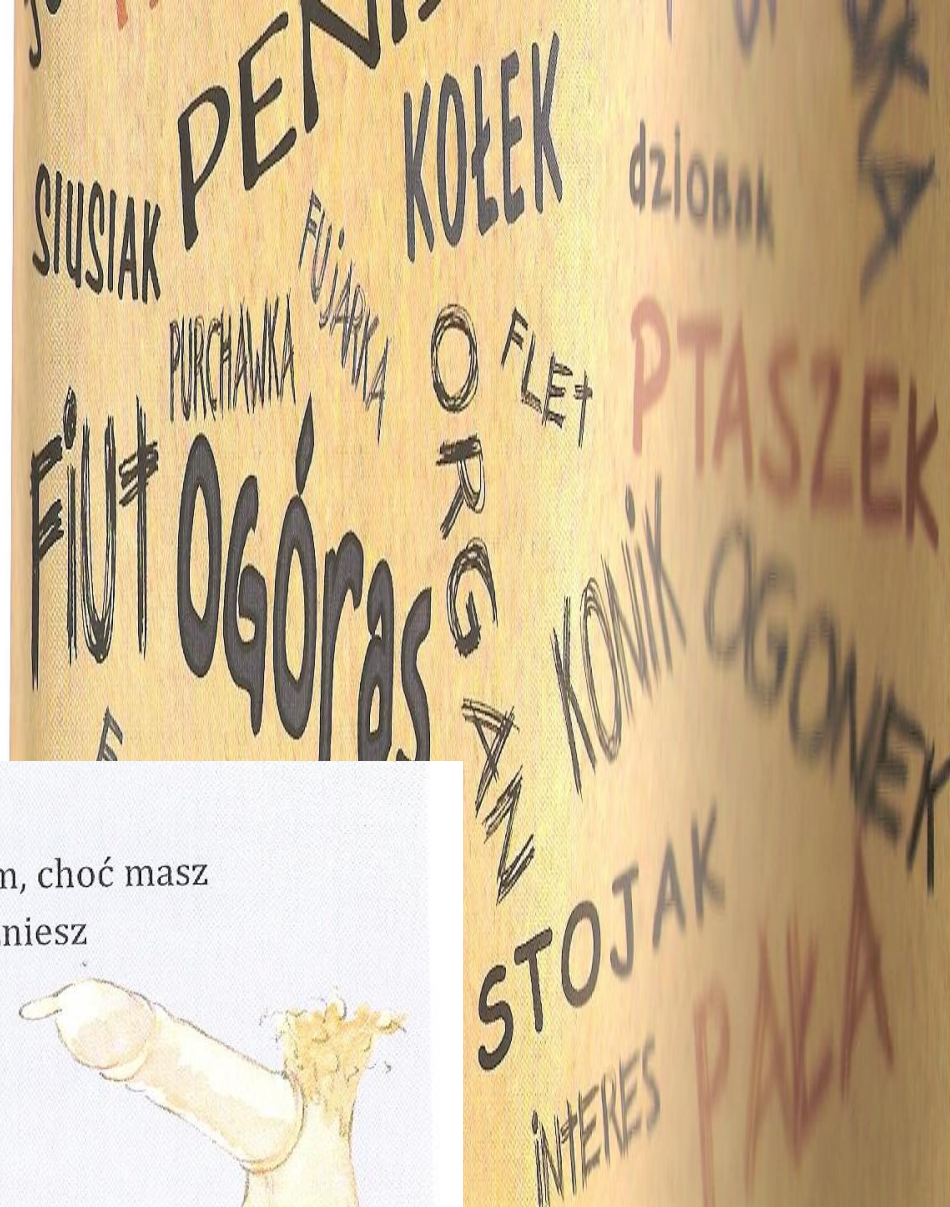

tak! dla edukacji
seksualnej

TAK SIĘ TO ROBI

Warto wiedzieć, co się robi z kondomem, choć masz przed sobą jeszcze kilka lat, zanim zaczniesz uprawiać seks.

Wyciśnij z czubka kondomu powietrze. Włóż go na żołądź, nie podciągając napletka. Kiedy włożysz kondom do końca, podnieś napletek. Ostrożnie wyjmuj kondom z opakowania, żeby go nie uszkodzić paznokciami lub zębami.

Boga przecież
nie ma

Patrik Lindenfors
ilustracje Vanja Schelin

Bez tabu

Seksualizacja dzieci i młodzieży

Wydawnictwo

**CZARNA
OWCA**

Katarzyna Bratkowska
Kazimiera Szczuka

**Duża
książka o
aborcji**

Bez tabu

...nagą obrazoc uczucia religijne

Dan Höjer
Gunilla Kvarnström

WIELKA
KSIĘGA
CIPEK

Bez tabu

Dan Höjer
Gunilla Kvarnström

WIELKA
KSIĘGA
SIUSIAKÓW

Bez tabu

Biuro Regionalne WHO
dla Europy i BZgA

Standardy edukacji seksualnej w Europie

Podstawowe założenia
dla decydentów oraz specjalistów
zajmujących się edukacją
i zdrowiem

Standardy wychowania seksualnego w Europie według WHO

WIEK	TEMATYKA
0-4	Co daje przyjemność? Moje ciało należy do mnie.
4-6	Masturbacja we wczesnym dzieciństwie. Relacje jednopłciowe. Różne koncepcje rodziny. Rozmowa na tematy seksualne.
6-9	Masturbacja, autostymulacja, ejakulacja, stosunek, antykoncepcja. Seks w mediach. Choroby weneryczne. Nadużycia. Prawa seksualne.
9-12	Antykoncepcja. Skuteczne używanie prezerwatyw. Różnica między orientacją <u>genderową</u> a płcią biologiczną. Masturbacja, orgazm. Wykorzystanie nowoczesnych mediów, w tym Internetu. Akceptacja różnych form seksualności. Choroby weneryczne, HIV. Pozytywny wpływ seksu na zdrowie.
12-15	Pierwsze doświadczenia seksualne, przyjemność, masturbacja, orgazm, konsekwencje macierzyństwa i ojcostwa, ciąża (także w relacjach jednopłciowych), usługi antykoncepcyjne, prawo aborcji. Prawa seksualne. Prawa krajowe.

Seksualność

- Radość i przyjemność z dotykania własnego ciała, masturbacja w okresie wczesnego dzieciństwa
- Odkrywanie własnego ciała i własnych narządów płciowych
- Fakt, że fizyczna bliskość stanowi normalną część życia
- Czulość i fizyczna bliskość jako wyraz miłości i sympatii

- Uzyskanie świadomości, tożsamości płciowej
- Rozmowa o przyjemnych i nieprzyjemnych odczuciach dotyczących własnego ciała
- Wyrażanie własnych potrzeb, życzeń i granic, na przykład w kontekście „zabawy w lekarza”

- Pozytywne nastawienie w stosunku do własnego ciała i jego wszystkich funkcji = pozytywny obraz własnego ciała
- Szacunek wobec innych osób
- *Ciekawość dotycząca własnego ciała i ciał innych osób*

Seksualność, zdrowie i dobre samopoczucie

- Dobre i złe doświadczenia dotyczące własnego ciała/ co sprawia, że czujesz się dobrze? (słuchanie własnego ciała)
- Jeżeli doświadczenia/uczucia nie są dobre, nie zawsze należy się na nie zgadzać

- Zaufanie własnym instynktom
- Stosowanie modelu trzech kroków (mówienie nie, odejście, rozmowa z osobą, do której ma się zaufania)
- Osiągnięcie dobrego samopoczucia

- Docenianie własnego ciała
- Świadomość, że prośba o pomoc jest właściwą reakcją

Seksualność i prawa

- Prawo do bycia bezpiecznym i chronionym
- Odpowiedzialność osób dorosłych za bezpieczeństwo dzieci
- Prawo do zadawania pytań o seksualność
- Prawo do badania tożsamości płciowych
- *Prawo do badania nagości i ciała, do bycia ciekawym*

- Mówienie „tak” i „nie”
- Rozwijanie umiejętności komunikowania się
- Wyrażanie potrzeb i życzeń
- *Rozróżnianie „dobrych” i „złych” tajemnic*

- Świadomość własnych praw prowadząca do pewności siebie
- Postawa „Moje ciało należy do mnie”
- Świadomość faktu, że każdy może podejmować własne decyzje

Jeżeli masz mniej niż 16 lat:

Przepisy w tej kwestii są dosyć jasne: nie masz prawa do samodzielnego stanowienia o sobie. Jedynie w niektórych przypadkach oprócz zgody rodziców prawo dla ważności ich decyzji wymaga wyrażenia przez Ciebie Twojej woli. W kwestiach medycznych prawo przewiduje, że lekarz nawet nie musi informować Cię o przebiegu leczenia – wystarczy, że wszystkie informacje przekaże Twoim rodzicom. **Co zrobić, gdy lekarz odmawia wypisania recepty na pigułki?**

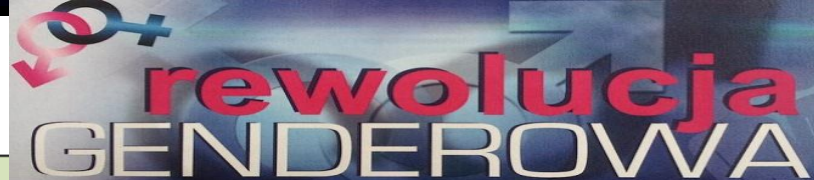
Należy jednak zaznaczyć, że żadne przepisy nie określają formy takiej zgody rodziców. Należy stąd wnioskować, że na równi ze zgodą wyrażoną przez rodziców ustnie podczas wizyty u lekarza czy zawartej w formie pisemnej należy traktować deklarację młodego pacjenta o tym, że rodzice wyrazili zgodę na jego wizytę i leczenie. Dlatego podczas wizyty u lekarza możesz powołać się na ten argument. Niestety, to do danego lekarza należy ostateczna decyzja o uznaniu zgody rodziców wyrażonej w danej formie (ustnie, pisemnie lub przekazanej ustnie przez pacjenta).

Aktywizacja młodzieży
w zakresie przeciwdziałania
przemocy seksualnej i wiktyimizacji

SCENARIUSZ 9

TEMAT: GENDER QUIZ

Liczebność grupy:	5-20 dzieci
Cele:	<ul style="list-style-type: none">• Znalezienie, odróżnianie/ dostrzeżenie różnic pomiędzy dziewczynkami a chłopcami.• Zrozumienie roli, jaka odgrywa płeć i jej wpływ na nasze zachowania, ubiór, wybory itp.• Zdobyć wiedzę, że gender zmienia się w zależności od czasu i kultury.
	<ul style="list-style-type: none">• poznanie historii kobiet, roli ruchów emancypacyjnych.• Rozbudzanie aktywności obywatelskiej i sprawiedliwości społecznej.
Przygotowanie:	Przygotuj zdjęcia/ rysunki kobiet i mężczyzn, na których będzie widoczny ich ubiór (współczesne i dawne) , ilustracje przedstawiające ubiór kobiet i mężczyzn z różnych kultur (kobiety w chustach, burce – islam, mężczyźni w długich szatach – Indie itp.)
Materialy:	Rzeczy do przebrania się – peruki z długimi włosami, sukienki, spódniczki, czapka bejsbolówka itp. , plachta papieru, taśma mocująca, kredki

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

„W momencie, kiedy zaproponowano chłopcom przebranie się w sukienki, część z nich uciekła do toalety, część zaczęła płakać, kilku zaproponowało natychmiast, a jeden zareagował agresją i chciał nauczycielkę pogryźć.

Program odziera z godności małych chłopców. O ile dziewczynki godzą się na przebieranki, bo to dla nich frajda, bo, leży w ich naturze, o tyle chłopcom to bardzo uwłacza”

W POLITYCE 10.09.2013

Równościowe przedszkole

Jak uczynić wychowanie przedszkolne wrażliwym na płęć

Autorki: Anna Dzierzgowska, Joanna Piotrowska, Ewa Rutkowska

II. biegun PŁCIOWOŚĆ

PŁEĆ

jest istotnym składnikiem osoby, który ją definiuje w sposób podstawowy

Człowiek wyraża się w ciele, w płci męskiej i żeńskiej

PŁEĆ konstytuuje osobę, dogłębnie określa istnienie człowieka.

Powoduje, że człowiek poznaje, czuje, myśli, działa jako mężczyzna lub jako kobieta

Pojawiający się w czasie dojrzewania popęd seksualny stanowi wewnętrzny IMPULS do otwierania się na inne osoby

Aspekt płciowości kieruje ku rzeczywistości MIŁOŚCI mającej swój początek w Akcie Stworzenia

Genealogia Divina

ISTOTNE ZNACZENIE PŁCI

- * zachwyty, podziw
- * dopełnienie się
- * dar z siebie wyłączny
- * wartość dodana

WIĘZIOTWÓRCZE
KOMPLEMENTARNE
OBLUBIĘNCZE
PŁODNE

„Kładę przed wami życie i śmierć,
błogosławieństwo i przekleństwo.
Wybierajcie więc życie,
abyście żyli wy
i potomstwo wasze”

Pwt 30,19

odniesienie do PŁCIIOWOŚCI ?

odniesienie do nauczania
O SEKSIE ?

